

O'ZMU XABARLARI

ВЕСТНИК НУУЗ

АСТА NUUZ

MIRZO ULUG'BEK NOMIDAGI O'ZBEKISTON MILLIY
UNIVERSITETI ILMIY JURNALI

JURNAL
1997 YILDAN
CHIQA
BOSHLAGAN

2023
1/12/2

Ijtimoiy-
gumanitar
fanlar turkumi

Bosh muharrir:

I.U.MADJIDOV – t.f.d., professor.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Y.S.ERGASHOV – f-m.f.d., professor.

R.X. SHIRINOVA – fil.f.d., professor

Tahrir hay'ati:

Sagdullayev A.S. – t.f.d., akademik.

Ashirov A.A. – t.f.d., prof.

Balliyeva R. – t.f.d., prof.

Malikov A.M. – t.f.d., prof.

Yusupova D.Y. – t.f.d., prof.

Murtazayeva R.H. – t.f.d., prof.

Mo'minov A.G. – s.f.d., prof.

Nishonova O.J. – f.f.d., prof.

Abdullayeva N.B. – f.f.d., prof.

Madayeva Sh.O. – f.f.d., prof.

Tuychiyev B.T. – f.f.d., prof.

Utamuradov A. – f.f.n., prof.

Muxammedova D.G. – psix.f.d., prof.

Siddiqova I.A. – fil.f.d., prof.

Mengliyev B.R. – fil.f.d., prof.

Sa'dullayeva N.A. – fil.f.d., dots.

Arustamyan Y.Y. – fil.f.d., dots.

Pardayev Z.A. – fil.f.f.d., PhD.

Jamoatchilik kengashi asosida:

Maxmanov E.B. – p.f.f.d., dots.

Ismoilov D.M. – p.f.f.d., PhD.

Turaev S.J. – p.f.f.d., dots.

Mas'ul kotib: **Z.A.PARDAYEV**

TOSHKENT – 2023

MUNDARIJA

Tarix

Abdinabiye H. O'zbekistonning eng yangi tarix masalalari bo'yicha markazning tashkil etilishi va faoliyati	4
Yermetov A. O'zbekiston hududida ichki ishlar organlari tashkil etilishining nazariy-huquqiy jihatlari	7
Zaxidova S. Mavlono Muhammad Qozi, Xoja Ahror "Himoyat" ta'limoti tizimi g'oya, maqsadlari nazariyotchisi va targ'ibotchisi.....	10
Teshabayeva U. O'zbekiston milliy kutubxonasi ikkinchi jahon urushi yillarida (1941-1945)	14
Tojiboyev F. Qo'shma korxonalarining tashkil topishi va faoliyati (Farg'ona viloyati misolida 1991-2000 y.y.)	17
Hamidova M. Temuriylar davrining Hirotdagi me'moriy yodgorliklari tarixidan	20
Xudayarov U. O'zbekiston koreyslari tarixidan: O'zbekiston va Koreya hamkorligi doirasida	24
Choriyev Sh. O'zbekiston SSRda sanoatni industlashtirish tarixiga doir milliy arxiv fondlari tahlili (1924-1941 yillar)	27
Shoyimov S. Sovet-afg'on urushi vujudga kelishining sabab va shart-sharoitlari	30

Falsafa. Pedagogika. Psixologiya. Metodika. Sotsiologiya. Siyosiy fanlar. Islomshunoslik

Abdullayev B. Talabalarning kasbiy tayyorgarligini takomillashtirish pedagogik muammo sifatida.....	33
Abdullayeva N., Saydullayev Z. Ta'lim jarayonini produktivligini oshirishda mindmapping texnologiyasidan foydalanish.....	36
Abdunazarov L. Using ispring in geography education	39
Abdurasulov F. Ta'lim jarayonida talabalarning innovatsion fikrlashini shakllantirish	42
Abdunazarov L. Providing environmental education and training to students in geography education	45
Abduxolikova N. Jamiyatning axborotlashuv davrida yoshlarning ta'lim imkoniyatlari	48
Adilova Ch. Edutainment texnologiyasi talabalarning kasbiy kompetentligini takomillashtiruvchi vosita sifatida.....	51
Akramov X. Sotsial kapital ko'rsatkichlarining hududiy xususiyatlari	54
Allamova Sh. "Intellectual muvaffaqiyatli o'smirlarni eksperimental o'rganilishi"	59
Axatov L. Falsafiy-irfoniy qarashlarni o'rganishning nazariy asoslari (Jomiy ijodi asosida)	62
Axmedov A. Kommunikativ kompetensiya-bo'lajak psixologning kasbiy mahoratining asosidir	65
Axrorov V. Psixologik qo'llab-quvvatlash – talabalar psixologik salomatligini ta'minlash sifatida	68
Ashurova D. Kommunikativ metod orqali ta'lim samaradorligini oshirish yo'llari	72
Badalov A. Theoretical basis of the methodology of teaching fundamentals of programming in the school it classroom	76
Baxadirova Sh. Ingliz tilida gapirish ko'nikmasini rivojlantirishda interfaol metodlardan onlayn darslarda foydalanish	79
Boymurodova Z. Oilada bolalarni tarbiyalashda umuminsoniy qadriyatlarining o'rni	81
Dushaboev O., Mirmuxamedov J., Shodmonqulova Sh. Umumta'lim maktablarida ta'lim sifatini oshirishda intraktiv yondashuvlar asosida dars jarayonini tashkil etish	84
Dushanov R. Jinoiy xulq va uni yuzaga keltiruvchi ijtimoiy psixologik omillar	87
Jo'rayev A. Etnopsixologiyaga oid dastlabgi bilimlarning vujudga kelish tarixi	90
Зарипова Д. Использование смарт-метода при обучении студентов высших учебных заведений модулю "Научное образование"	93
Ibodova M. Akademik litseylarda biologiya fanini o'qitishning integrativ texnologiyalarini takomillashtirish	96
Israilov M., Abdurakibov A. Haqiqiy elementar zarralar fizikasini o'qitishda "Puzzle" metodidan foydalanishning istiqbollari	99
Yo'ldashev Sh. Yangi O'zbekiston jamiyatini barpo etishda yoshlar huquqiy savodxonligini oshirish mexanizmlari	103
Kamolova F. Rivojlanish biologiyasi fanini o'qitishda raqamli texnologiyalardan foydalanish metodikasi	106
Karimov E. Kiberbulling hodisasining turlari va namoyon bo'lishi.....	110
Komilova X. O'zbekistonlik xotin-qizlarning ilm, ma'rifatga yo'g'rilgan islohotlarda ishtiroki	114
Qarshiyev N. Markaziy Osiyo davlatlarida ko'ppartiaviylik tizimi hamda uning rivojlanish muammolari	117
Qilichev X. Python dasturlash tilini o'qitishda sanoq sistemasidan foydalanish metodikasi	121
Maksudova H. Emi in higher educational institutions of medical directions of Uzbekistan	125
Mamarajabov Sh. Ta'lim jarayonida talabalarning chiziqsiz ta'lim trayektoriyasini qurishga sinergetik yondashuv	128
Mamasoliyev A. Introduction of mobile educational technologies into the educational process of secondary schools.....	131
Mamatqulova Sh. O'zbek tili va madaniyatida fidoyilik va uning ifodasi.....	134
Maxmudov K. Siyosiy hokimiyat tizimida siyosiy rejim va siyosiy liderning o'ziga xos jihatlari	137
Mirakbarova D. Noto'liq oilada voyaga yetayotgan bolalarning huquqiy, diniy va psixologik holatlari	140
Mirhamidova M. Social pedagogical features of education in the uzbek people.....	144
Muqumova S. Ona tili ta'limida integrativ yondashuv	147
Mustafayev Sh. Badiiy ijod faoliyatida artpedagogik samaraning namoyon bo'lishi	150
Muxammadiyeva O. Mirzo Bedil falsafiy qarashlarini shakllanishining ijtimoiy-tarixiy omillari	154
Мухитдинова Ш. Эффективная организация самообразования студентов на направлении физики в системе высшего образования	158
Namazova Y. Ta'lim va tarbiyaning zamonaviy kontseptsiyalari: an'anaviylik, bixiviorizm va pragmatizm.....	161
Norbekova B. Oilada yoshlarning etnopsixologik xususiyatlari rivojlanishiga ta'sir etuvchi psixologik omillar	165
Norqobilova S. Diqqat yetishmasligi giperaktivlik sindromi bo'lgan o'smirlarda emotsional intellekt.....	168
Nortojiyev A. Bo'lajak quruvchi-muhandislarning kasbiy kompetentlik tuzilmasi.....	171
Ortiqov O. Ilmiy-falsafiy meros tadqiqot ob'ekti sifatida	175
Primova G. Talabalarda o'quv-biluv motivatsiyani rivojlantirish jarayonining o'ziga xos xususiyatlari.....	178
Pulatova M. O'qituvchining innovatsion kompetensiyasini rivojlantirishda konseptual yondashuv muhim omil sifatida.....	181
Po'latova N. Oliy ta'limda optika darslarida Zelmeyer nazariyasini tushuntirish orqali talabalarni kasbiy kompetentligini rivojlantirish	184
Rajabov X. Bo'lajak kimyo o'qituvchilarini axborot-metodik kompetentligini rivojlantirishda axborot texnologiyalarining ahamiyati	187
Raximova R. Jahonda oila ajrimlari globallashtirish asosiy muammosi sifatida	190
Saydullayeva X. Konchilik yo'nalishi talabalariga ingliz tilini o'qitishda kasbiy leksik kompetensiyani kontentga asoslangan rivojlantirish xususiyatlari.....	193
Sobirova M. "Blended learning" texnologiyasini joriy etishning nazariy asoslari	197
Taylakova Sh. Yoshlar orasida buzg'unchi g'oyalarga qarshi kurashning muhim omili sifatida ijtimoiy institutlar o'rtasidagi mafkuraviy hamkorlikni mustahkamlash	200
Tobirov O. Determining the movement of Ferghana valley sands by remote sensing	203
Tojiboyev J. Talabalarning badiiy-estetik kompetentligini rivojlantirishda kreativ yondashuvning o'ziga xos jihatlari	206
Toshtemirova D. Bo'lajak tarbiyachilarda bolalarni tabiat bilan tanishtirish jarayonini shakllantirish ko'nikmalarini rivojlantirish	209
Turdiyev Sh. Oliy o'quv yurtlarida steam fanlari ta'limini modellashtirish orqali rivojlantirish nazariyasi	212
Fozilov F. Bo'lajak shifokorlarning tibbiy madaniyatini rivojlantirishning pedagogik va psixologik zarurati	215
Xadjamuratova M. Ta'lim tizimida yoshlarni ijtimoiy himoya qilishga innovatsion yondashuv.....	217

Xaydarov B. Boshlang'ich sinf o'quvchilarining umumrivojlantiruvchi mashqlarni mustaqil bajara olish ko'nikmalarini shakllantirish	220
Xalilova L. Raqamli texnologiyalari vositasida xorijiy tillarni o'qitish uzviyligini takomillashtirishning ta'limiy xususiyatlari	223
Xasanova G. Pedagogical model of the development of organizational-management competencies of master's students	226
Xasanova G. Педагогическая стратегия на этапе дошкольного образования	230
Xolbeva R. Mahmud ibn-Muhammad al-Chag' miniy tabiiy-ilmiy va falsafiy qarashlarining gnoseologik ildizlari	233
Kholikulova F. Integration of digital tools as instrumental in enhancing students' communicative abilities	236
Kholnazarova M., Khudaiberdieva D. Identifying obsessive – compulsive disorder among other psychological disorders	239
Chulliyev N. Improving the language literacy abilities of children with particular learning challenges: a review of technology utilization and the implementation of creative teaching approaches azalar	242
Shamsutdinov F. Bo'lajak informatika o'qituvchilarining dasturiy vositalarni loyihalashga oid kompetentligini rivojlantirish metodikasi	245
Sharipova D. Biologiya fanini o'qitishda sinergetik yondashuv va innovatsiyalar	248
Sharipova Sh. Ilmiy turizmining xalqaro ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlarni rivojlantirishdagi roli	251
Ergashev N. Texnika ixtisosliklarida texnik tizimlarda axborot texnologiyalari fanini iyerarxik yondashuv asosida o'qitishning didaktik asoslari	255
Ochilov Sh., Ergashyeva Y. Matematik kartografiya fanida konusli proeksiyalarni o'rgatish metodikasi	258
Yunusov I. Bo'lajak shifokorlarining mediasavodxonlik kompetensiyalarini rivojlantirish.....	262
Yaxshiboyev T. O'quvchilarda ijodkorlik qobiliyatini rivojlantirish texnologiyalari.....	265
Yaxshiboyeva G. Improvement communicational skills in paramedical english classes of Andijan state medical institute	269
Filologiya	
Ablakulov I. O'zbek tilidagi lingvokulturalarning ingliz tiliga tarjimai muammolari	272
Azimov A. Translating Phraseological Units With The Word “Black” From The English Language	275
Азмиева Э. Культурологические особенности фольклорного произведения	278
Alimova S. Ot so'z turkumida son grammatik kategoriyasining ifodalanishi	281
Archaboeva N. Ingliz va o'zbek tillarida iqtisodga doir muloqotda metafalaradan foydalanishning ahamiyati	284
Astanakulov U. The literature review on effective ways of teaching phrasal verbs	287
Axmedov Sh. Kommunikativ jarayonning psixolingvistik xususiyatlari	290
Ahmedova D. Fors tili gazeta matnlarida son so'z turkumining qo'llanishi	294
Axmedova M. “Spiritual man” va “Komil inson”lik darajasiga erishishning gradatsion tahlili: ingliz va o'zbek jamiyatida “ma'naviyat” tushunchasi.....	298
Ahmedova K. Tilshunoslikda virtual nutqiy muloqot hodisasi	301
Bekova V. Mashina tarjimasidagi muammolarni bartaraf etish va sifatli tarjima uchun matematik modellar yaratish.....	305
Bolibekova M. Semantic structure of phraseological units in english and uzbek	308
Gafurova S. Tarixiy o'zak xususida (“Tavorixi guzida – Nusratnoma” asaridagi ba'zi so'zlar misolida)	311
Davronova G., Axmedova M. Ingliz siyosiy matnlarida evfemizm va disfemizmlarning pragmatik tadqiqi	314
Djumabayeva J. Tilshunoslikda diskurs va matn tadqiqi.....	317
Juraeva G. O'zbek bolalar she'riyatida poetik mazmun takomili	321
Zaripov B. “Bosh” so'zining leksik-semantik xususiyatlari.....	324
Ibayev A. Ingliz va o'zbek tillarida komparativ birikmalar derivatsiyasi	327
Кененбаев Е. Электронные средства передачи информации в лингвистической науке	330
Qahramonova S. O'zbek tilining izohli lug'atlari va ulardagi “kamsitish” semali so'zlarning xususiyatlari	333
Madayeva M. “Sab'ai sayyor” dostonidagi arab so'zlarining poetik til sifatidagi o'rni.....	335
Mirzaakhmedova M. The interpretation of metatexts in shakespeare's tragedies	338
Mirzaaxmedova Y. Migratsiya jarayonlarining tilga ta'siri.....	341
Mirsanov B. Nemis tilida silber so'zining ikkilamchi nomlashga jalb qilinishi	344
Nazarova L. Structural and semantic features of numeral graduonyms	348
Nigmatova Sh. The role of phraseology in learning english	351
Nurmatov Y. Features of chinese language terminology	354
Ortikova E. Semantic and pragmatic functional analysis of lexical units in english	357
Ortikova E. Semantic analysis of lexical units in notary documents in english	360
Pardayev Z. Rauf Parfi ijodida xalqona pafosning ko'rinishlari	363
Ravshanova M. Nutq janri sifatida iltifotning madaniyatlararo xususiyatlari: o'zbek va ingliz tillarining qiyosiy tahlili asosida.....	366
Rasulova N. On the study of the etymology of obstetrics and gynecology in Uzbekistan.....	369
Raximova N. O'zbek va ingliz tibbiy terminlari hamda ularning tahlili.....	371
Ruzieva N. Professor Vladimir Gregorevich Gakning grammatik me'rosi.....	374
Siddikova I. Tilshunoslikda termin va leksik-semantik maydon munosabati muammosi	377
Tirkasheva S. Zamonaviy o'zbek adabiyotida ismlar poetikasi tahlili	381
Umurova F. Xushmuomalalikning murojaat semasining gender ifodalanishi	384
Usarova L. Lirik asarlarni o'qitishda integrativ yondashuvni tashkil etish usullari.....	387
Xaydarova Sh. Ingliz va o'zbek tillaridagi evfemizmlarning tarjima usullari.....	390
Hamidova M. O'zbek tili tuproqshunoslik terminologiyasini o'rganilishi haqida	393
Xudjayeva R. O'zbek va ingliz omonimlarining tekstologik lug'atini yaratish tamoyillarining ilmiy asosi	397
Xudoyberdiyeva G. 20-asr Amerika va lotin amerikasi adabiyotining qiyosiy tahlili	400
Xo'jamurodova O. Gulchilik leksikasida qo'shma so'zlarning struktur-grammatik xususiyatlari	403
Xursanov D. Abduvali Qutbiddin she'riyatida esxatologik obrazlarning badiiy xronotopdagi ahamiyati.....	407
Shodmonova S. “Boburnoma” dagi o'leov birliklari leksemalari inglizcha tarjimalarining pragmatik xususiyatlari.....	410
Shukurova Z. Onomastik komponentli frazeologik turg'un birliklar va ularning hozirgi zamon ingliz tilida qo'llanilishi	413
Эргашева Г. Предложный предикатив как элементарная синтаксическая единица языка.....	416
Ermetova J. Avtomobilsozlikka oid matnlarda terminologiyaning ingliz tiliga tarjimai muammolari.....	419
Eshmuratova D. Jahon va o'zbek tilshunosligida teolingvistikaning o'rni: fikr va mulohazalar	422
Yugay N. Linguoculturology as a science	425